

nalni. Skalupljeni su prema romanu o životu Isusovu, što ga e g. 1880.—1802. izdao Karlo Henrik Venturini, župnik u Horn-dorfu kod Braunschweiga (umro g. 1849.). Taj pamflet je g. 1806. izašao u 2. izdanju s naslovom: „Naravna povijest velikog pro-roka iz Nazareta“. To je „djelo“ postalo vrelom za „otkrića“ o Isusu. Između Venturinija i Schmidta je samo ta razlika, što Venturini čudesa Kristova tumači pomoću „putne ljekarne“, što ju je Krist uza se nosio, a Schmidt pomoću okultizma i — astralnih tjelesa! Kolike li naivnosti i pakosti!

Dr. Fran Barac.

Historične bilješke.

Sekta oprošćenaca. Na Volgi u Rusiji živi sekta pravoslavnih, koji se prozvaše „kršćani Oproščenci“. Suradnik lista „Russkoe Slovo“ g. Pankratov govorio je sa jednim uvaženim oproščencem Ivanom Piscovom i on mu je o svojoj vjeri rekao ovo: Sva nesreća našega života dolazi u glavnom otuda, što je čovjek razvio u sebi mnogo posve nepotrebnih i škodljivih potreba. Odatle mu je teško živjeti, jer imade mnogo izdataka na te potreboće. A život bi morao biti jednostavan i čovjek bi se morao suzdržavati od prekomjernosti.

Smatrate li ove prekomjernosti grijehom? — upitao sam ga. — Ne. Duhan, čaj, vino, meso, samo u sebi nijesu grijeh, ali su ponajprije štetni zdravlju, a onda iziskuju jači rad, da se uzmognu kupiti. No, da li je nužno raditi, da stečemo škodljive stvari? Ne imade u nas vremena da mislimo na dušu, nego sve radimo, da dobijemo rakije, duhana, čaja, sladora, mesa, kumačnu (crveno pamučno sukno iz buhare) novu odjeću. U vas gospode pribraja se k tomu popisu štetnih stvari jošte veoma dugački vlastiti popis. Napokon, ako ovi predmeti i nijesu griješni, al ono sigurno uvijek vode do grijeha, prevare i svake druge nepravde. U nas se sva trgovina osniva na prevari. Život biva skuplji, a čovjek priučen na čaj, vino, duhan sa svim sredstvima ide oko toga, da ih dobije. Vara i radi sve prljavo. Danas je nemoguće izaći na sajam: tako skupo i bez savjesti ištu. Mi izbjegavamo take trgovce i tražimo onake, koji trguju savjesno i ne traže prekomjerno. Prekomjernost gradi nemoral, a kod nemorala ne može biti pravednosti. Kad bi ljudi stanovali u prostim stanovima, jeli običnu bilinsku hranu,

onda bi bili u ravnim uslovima, pa makar bi u jednih bili sakupljeni milijoni, a drugi ne imali ništa. Da, kod jednostavnog života nijesu potrebni milijoni.

To bi bio u kratkim crtama socijalno-kulturni program i nauka oprošćenaca slična naturalizmu Tolstojevom. Religiozni njihovi nazori veoma su jednostavni. Pomenuti suradnik „Ruskoga Slova“ kaže, da su kod njih sve vjere dobre, ako su ugodne onome, koji vjeruje. Vjera je čin savjesti svakog pojedinca i nitko nema prava, da se tu miješa.

„A je li se smatrate pravoslavnim?“ pitao je dopisnik dalje. „Da, ali u crkvu rijetko idemo. I kod kuće se možemo moliti i molimo se. Mi imademo i ikona, a u crkvi i nije moguće da što naučiš, jer ne smiješ ništa pitati. Bolje je, da učiš doma.“ („Cerkovni Vjesnik“ 1911. br. 29. str. 909. 910.)

Dr. Šimrak.

Juridične bilješke.

Pontifikalna prava i nošnja naslovnih opata i prepošta. Dekretom Congr. Rituum od 14. decembra 1904. porekla je Congr. Rituum našim (i ugarskim) naslovnim opatima i prepoštima svako pravo na porabu pontifikalija¹. Dekretom iste Congr. Rituum od 11. marta 1908.² potvrđenim po Papi Piju X. dozvoljeno je jurve po vladaru imenovanim naslovnim opatima i prepoštima da mogu rabiti pontifikalija, ali samo unutar granica odregjenih za porabu pontifikalija po apostolskim proto-notarima „ad instar participantium“ paragrafima 47., 48. i 80. Motupropria Pija X. „Inter multiplices“ od 21. februara 1905.³ Glede naslovnih opata i prepošta, koje će vladar iza 11. marta 1908. imenovati, ustanovljeno je u istom dekretu od 11. marta 1908., da se imadu nakon imenovanja po vladaru i preporukom svoga Ordinarija obratiti na sv. Stolicu i od nje si ishoditi dozvolu porabe pontifikalija.

Iza breva, kojima je sv. Stolica imenovanim nedavno po vladaru nasl. opatima i prepoštima podijelila porabu pontifikalija, razabiremo, da su isti glede porabe pontifikalija vezani na

¹ Odštampan kod Klinda, Tractatus de abbatibus et praepositis titularibus. Strigonii 1911. p. 11. i u Glasniku bisk. bos. i sr. god. 1910. str. 4.

² Odštampan kod Klinda, I. c. p. 13.—14. i u Glasniku I. c. str. 5.

³ Odštampan u Archiv f. kath. Kirchenrecht, Bd. 85. S. 546. ff.